

כלי מחקר זה נלקח מתוך **מאגר כלי המחקר** של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית והסובבים אותם.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

שם הכלי: **שאלון תחושת התקווה - The Hope Scale**

פותח בשנת: 1996, על ידי: Snyder et al

תורגם לעברית בשנת: 2006 על ידי: Lackaye, Margalit, Ziv & Ziman

1	מטרת הכלי	להעריך את מידת התקווה של ההורה.
2	סוג כלי המחקר	שאלון
3	אוכלוסיית היעד	הורים לצעירים עם מש"ה המשתתפים במחקר
4	אופי הדיווח	דיווח עצמי
5	מבנה הכלי	שלושה פריטים משקפים חשיבה מכוונת מטרה, לדוגמה "אני מצליח להגשים את מרבית המטרות שלי" ושלושה פריטים אחרים מתייחסים ליכולת מציאת דרכים לפתרון בעיות, לדוגמה "אני יכול לחשוב על דרכים רבות להשיג את הדברים החשובים לי בחיים". יש לציין כי השאלון בודק את תחושת התקווה הכללית של ההורה ולא את התקווה כלפי הילד.
6	סוג סולם המדידה	הפריטים מדורגים בסולם ליקרט מ-1-6 ונעים על רצף של אף פעם (1) ועד תמיד (6). הציון מורכב מסכום ציוני הפריטים בטווח הנע בין 6-36, ציון גבוה מתאר רמת תקווה גבוהה.
7	סוג הפריטים בכלי	דירוג
8	אורך הכלי	6 פריטים
9	מהימנות	ציוני אלפא קרונברך לבדיקת מהימנות כעקיבות פנימית נעים בין 0.82-0.95 (Snyder et al., 1996). ציוני המתאמים לבדיקת מהימנות כיציבות באמצעות מבחן ומבחן חוזר נעים בין 0.71-0.73 בתקופת זמן של למעלה מעשרה שבועות (Snyder et al., 1991). במחקרם של פרופ' אל-יגון, פרופ' רימרמן ופרופ' מרגלית (2020), לאורך שנות המחקר נעה המהימנות של כלל השאלון בין $\alpha = 0.86$ ל- $\alpha = 0.9$
10	תקיפות	תקפות השאלון נבדקה באמצעות תוקף מתכנס ונמצאו מתאמים גבוהים בממוצע של 0.70. בנוסף נמצא תוקף מבנה בעל מתאמים גבוהים עם שאלונים דומים ותוקף מבחין בעל מתאמים נמוכים ($r=0.30$) עם שאלון התקווה המקורי (Snyder et al., 1996).

רשימת מחקרי קרן של"ם אשר עשו שימוש בכלי:

מק"ט	שם המחקר
139 למחקר המלא	פרופ' מיכל אל-יגון, פרופ' אריק רימרמן ופרופ' מלכה מרגלית (2020), החיים בקהילה בעיניהם של צעירים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. בית הספר לחינוך, אוניברסיטת ת"א; הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אוניברסיטת חיפה; מרכז אקדמי פרס, רחובות, בית הספר לחינוך, אוניברסיטת תל אביב.
616	מהא נאטור (2014) הורות למתבגר עם לקות אינטלקטואלית בעדה הדרוזית: השוואה בין הורים דרוזים למתבגרים עם לקות אינטלקטואלית לבין הורים דרוזים למתבגרים ללא לקות אינטלקטואלית במדדים לחץ, תחושת קוהרנטיות ותקווה. החוג לחינוך מיוחד, הפקולטה לחינוך, אוניברסיטת חיפה.
558	אלישבע כהן (2008) בדיקת הקשר בין אווירה משפחתית, קוהרנטיות ותקווה הורית להשתתפותם של ילדים ומתבגרים עם פיגור שכלי בגילי 10-21. החוג לריפוי בעיסוק, אוניברסיטת תל אביב.

[למאגר המחקרים של קרן שלם](#)

Snyder, Sympson, Ybasco, Borders, Babyak, & Higgins (1996)

המשפטים מתארים מה הורים חושבים, ואיך הם בדרך כלל עושים דברים. קראו את המשפטים, ולכל משפט ציינו בבקשה איך אתם חושבים ומרגישים רוב הזמן. סמנו עיגול סביב המספר שמתאר אתכם ביותר. ענו על כל המשפטים, אין תשובות נכונות ולא נכונות.

1. אני חושבת שבאופן כללי אני מצליח/ה.

6	5	4	3	2	1
תמיד	רוב הזמן	פעמים רבות	לפעמים	לעיתים רחוקות	אף פעם

2. אני יכול/ה לחשוב על דרכים רבות להשיג את המטרות החשובות.

6	5	4	3	2	1
תמיד	רוב הזמן	פעמים רבות	לפעמים	לעיתים רחוקות	אף פעם

3. אני מצליח/ה להגשים את מרבית המטרות שלי

6	5	4	3	2	1
תמיד	רוב הזמן	פעמים רבות	לפעמים	לעיתים רחוקות	אף פעם

4. כשיש לי בעיה, אני יכול/ה למצוא דרכים רבות לפתור אותה.

6	5	4	3	2	1
תמיד	רוב הזמן	פעמים רבות	לפעמים	לעיתים רחוקות	אף פעם

5. אני חושב/ת ומקווה כי דברים שעשיתי בעבר, יעזרו לי בעתיד.

6	5	4	3	2	1
תמיד	רוב הזמן	פעמים רבות	לפעמים	לעיתים רחוקות	אף פעם

6. אפילו כשאחרים רוצים לוותר, אני יודע/ת שאני אוכל למצוא דרכים לפתור את הבעיה.

6	5	4	3	2	1
תמיד	רוב הזמן	פעמים רבות	לפעמים	לעיתים רחוקות	אף פעם

Snyder, Sympson, Ybasco, Borders, Babyak, & Higgins (1996)

الجمال التالية تصف كيف يفكر الامل, وكيف يتصرفون بشكل عام. اقرؤوا الجمال من فضلكم, وفكروا حيل كل جملة بما تفكرون وكيف تشعرون غالباً. أرسموا دائرة حول الرقم الانسب بالنسبة لكم. أجيبوا على جميع الأسئلة, لا توجد اجابات صحيحة أو غير صحيحة.

1. أنا أفكر بشكل عام بأني ناجح:

1	2	3	4	5	6
ابدا	لأوقات متباعدة	أحيانا	مرّات كثيرة	دائما	معظم الوقت

2. أنا أستطيع أن أفكر بطرق كثيرة للحصول على الاهداف الهامة

1	2	3	4	5	6
أبدا	أحيانا	لأوقات متباعدة	مرّات كثيرة	معظم الوقت	دائما

3. أنا انجح في تحقيق معظم أهدافي:

1	2	3	4	5	6
ابدا	لأوقات متباعدة	أحيانا	مرّات كثيرة	معظم الوقت	دائما

4. عندما تكون عندي مشكلة , أستطيع أن أجد طرقا كثيرة لحلّها:

1	2	3	4	5	6
ابدا	لأوقات متباعدة	أحيانا	مرّات كثيرة	معظم الوقت	دائما

5. أنا أعتقد وآمل أن تكون الامور التي قمت بها في الماضي مفيدة لي وأنها ستساعدني في المستقبل:

1	2	3	4	5	6
ابدا	لأوقات متباعدة	أحيانا	مرات كثيرة	معظم الوقت	دائما

6. حتى عندما يرغب آخرون بالتنازل, أنا اعرف بأني أستطيع ايجاد طرق لحلّ المشكلة:

1	2	3	4	5	6
ابدا	لأوقات متباعدة	أحيانا	دائما	معظم الوقت	مرات كثيرة